

รายงาน

ของ

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติกำหนดโทษแห่งชาติ พ.ศ. ....
สภาผู้แทนราษฎร

สำนักกรรมการ ๓
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ด่วนที่สุด

(สำเนา)

ที่ ๒๑๔๖/๒๕๕๕

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติจัดหมายเหตุแห่งชาติ พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการการวิสามัญ

จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติจัดหมายเหตุแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ซึ่งกรรมาธิการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายกรวีร์ ปริศนานันท์กุล	๒. นายกษิต ภิรมย์
๓. นายการุณ สุทธิกุล	๔. นายจรูญพงศ์ พันธุ์ศรีนคร
๕. นายเจอะอามิง โตะตาหยง	๖. นางชนากานต์ ยืนยง
๗. นายชูกัน กลวงษา	๘. หม่อมหลวงณัฐวุฒิ เทวกุล
๙. นายธีระ สลักเพชร	๑๐. นายนพดล กตัญญูยุทธ์
๑๑. นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ	๑๒. ร้อยตำรวจเอก ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์
๑๓. นายพันธุ์ศักดิ์ เกตุวัฒนา	๑๔. นายพิเชษฐ พันธุ์วิชาติกุล
๑๕. นายพินิจ จันทรสมบูรณ์	๑๖. นายมานพ เกษมณี
๑๗. นางเยาวนิตย์ เพียงเกษ	๑๘. นางเรวดี สกุลพานิชย์
๑๙. นายเรวัต สิริกุล	๒๐. นายวิฑูร กรุณา
๒๑. นายวิภูแถลง พัฒนภูมิไท	๒๒. นายศุภชัย ศรีหล้า
๒๓. นายสยาม หัตถสงเคราะห์	๒๔. นายสรยุทธ เพ็ชรตระกูล
๒๕. นายสุนัย จุลพงศธร	๒๖. นายสุรเชษฐ์ มาศดิตถ์
๒๗. นายสุรพล ทิพย์เสนา	๒๘. นายสุระชัย กนกะปิตตะ
๒๙. นางสุรีย์รัตน์ วงศ์เสงี่ยม	๓๐. นายเหวง โตจิราการ
๓๑. เรืออากาศโท อุดม ประสิทธิ์	

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมา
เพื่อให้โปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ร้อยตำรวจเอก ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์

(ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์)

ประธานคณะกรรมการวิสามัญ

สำเนาถูกต้อง

(นายธงชัย ดุลยสุข)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓

สำนักกรรมการ ๓

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๘๖

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๙๓

รังสิมา จินเจริญ/ร่าง

อุไรพร ตะก้อง/พิมพ์

อภิพงษ์ ใจจันทร์เตือน, กมล กลิ่นรำพึง/ทาน ๑

รังสิมา จินเจริญ, บำรุง พันธุ์อุบล/ทาน ๒

ธงชัย ดุลยสุข/ทาน ๓

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๕ และครั้งที่ ๙ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติจดหมายเหตุแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติ ภายใน ๗ วัน นั้น

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผล ดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติเลือกตั้ง

(๑) ร้อยตำรวจเอก ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์	เป็นประธานคณะกรรมการ
(๒) นายเจอะอามิง โต๊ะตาหยง	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๓) นายแหวง โตจิราการ	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
(๔) นายพันธุศักดิ์ เกตุวัฒนา	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
(๕) นายธีระ สลักเพชร	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๖) นายกรวีร์ ปริศนานันท์กุล	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๗) นายสุรพล ทิพย์เสนา	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
(๘) นายวิฑูรย์ กรุณา	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๙) นางเยาวนิตย์ เพียงเกษ	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง
(๑๐) นายศุภชัย ศรีหาล้า	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
(๑๑) นายการุณ สุทธิกุล	เป็นผู้ช่วยโฆษกคณะกรรมการ

๒. คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีมติตั้ง นางสาวรังสิมา จินเจริญ นิตกรปฏิบัติการ กลุ่มงานคณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม สำนักกรรมาธิการ ๓ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๒

๓. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

๓.๑ กระทรวงวัฒนธรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

(๑) นางสาวอัญชลี ทำนุรัฐ	นิตกรชำนาญการ
(๒) นายธิพากร รักหนู	นิตกรปฏิบัติการ

สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ

- นางจุฑาทิพย์ อังสุสิงห์	หัวหน้ากลุ่มงานบริหารเอกสาร

๓.๒ กระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

(๑) ว่าที่ร้อยตรี ธานินทร์ ธีวรงค์ชัย

ผู้อำนวยการสำนักประสานและพัฒนา
การจัดการศึกษาท้องถิ่น

(๒) นายวีระชาติ ทศรัตน์

ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
และพัฒนากิจกรรมเยาวชน

(๓) นายสมศักดิ์ จันทร์รุ่ง

หัวหน้ากลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบ
และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

๓.๓ กระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

- นายอวยชัย โชคบุญยสิทธิ์

นิติกรชำนาญการพิเศษ

๓.๔ สำนักงานงบประมาณ

(๑) นายกอบศักดิ์ จินตกานนท์

ผู้อำนวยการสำนักจัดทำงบประมาณด้านสังคม ๓

(๒) นายนุรักษ์ คุณชล

นักวิเคราะห์งบประมาณชำนาญการ

๓.๕ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

- นายมานะ บุญยะโกคา

นิติกรชำนาญการพิเศษ

๓.๖ สำนักงานอัยการสูงสุด

- นายปราณพงษ์ ตีลภัทร

อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด

๓.๗ สำนักงานศาลยุติธรรม

สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม

(๑) นายสมบัติ พงศ์พิงศภัค

ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำสำนักประธานศาลฎีกา

(๒) นางสาวกัญจนพร แสงเทศ

นิติกรชำนาญการ

ศูนย์วิทยบริการศาลยุติธรรม

(๑) นางสาวกิตติมา พงศ์วินาสัณห์

ผู้อำนวยการศูนย์วิทยบริการศาลยุติธรรม

(๒) นางสาวกัญญา ภู่อระกุล

บรรณารักษ์

๓.๘ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

- พันตำรวจเอก สรารักษ์ณ์ กิติประวัติ

ผู้กำกับการกลุ่มงานวิชาการและสารบรรณ
สำนักงานเลขานุการตำรวจแห่งชาติ

๔. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีผู้เสนอคำแปรญัตติ จำนวน ๒ คน คือ

(๑) นายอภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์

(๒) นายประกอบ จิรกิติ

๕. ผลการพิจารณา

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข

คำปรารภ

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓ ไม่มีการแก้ไข

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ คือ

นายอภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์ ขอแปรญัตติแก้ความในมาตรา ๓ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“เอกสาร” หมายความว่า กระดาษหรือวัตถุที่ทำให้ปรากฏความหมาย ในรูปแบบอักษร สัญลักษณ์ ภาพ หรือเสียง และให้หมายความรวมถึงการบันทึกบนสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือสื่ออื่นใดด้วย

“เอกสารจดหมายเหตุ” หมายความว่า เอกสารที่ สันตราชพิศพัทธ์ ซึ่งพ้นแล้วได้รับ

การประเมินคุณค่าควรแก่การเก็บรักษาและอนุรักษ์ไว้เพื่อเป็นมรดกทางวัฒนธรรมด้านประวัติศาสตร์ของชาติ และเพื่อประโยชน์ในการศึกษา การค้นคว้า หรือการวิจัย ซึ่งกรมศิลปากรได้จัดทำทะเบียนไว้เป็นเอกสารจดหมายเหตุ

“เอกสารราชการ” หมายความว่า เอกสารที่หน่วยงานของรัฐหรือผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐจัดทำขึ้นหรือได้รับมาในการกระทำตามหน้าที่

“เอกสารส่วนบุคคล” หมายความว่า เอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ส่วนบุคคล รวมถึงเอกสารที่เป็นกรรมสิทธิ์ หรืออยู่ในความครอบครองโดยชอบธรรมของบุคคล

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หน่วยงานสังกัดรัฐสภา ศาลองค์กรตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนส่งเสริมงานจดหมายเหตุ

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมศิลปากร

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๔ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕ ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๑ เอกสารจดหมายเหตุ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๗ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๙ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๐	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๑	มีการแก้ไข
หมวด ๒ หอจดหมายเหตุแห่งชาติ	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๒	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๓	มีการแก้ไข

นายอภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์ ขอแปรญัตติแก้ความในมาตรา ๑๓ เป็นดังนี้
“มาตรา ๑๓ หอจดหมายเหตุแห่งชาติมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) เก็บรักษาหอสมุดอนุรักษ์ และเผยแพร่เอกสารจดหมายเหตุ
- (๒) ติดตาม รวบรวม หรือรับมอบเอกสารจดหมายเหตุจากหน่วยงานของรัฐ
- (๓) จัดหา ชื่อ หรือรับบริจาคเอกสารที่มีคุณค่าเป็นเอกสารจดหมายเหตุจากเอกชน
- (๔) จัดหมวดหมู่และจัดทำเครื่องมือช่วยค้นเอกสารจดหมายเหตุ
- (๕) จัดบันทึกเหตุการณ์เกี่ยวกับพระราชพิธี รัฐพิธี และศาสนพิธี
- (๖) ศึกษาค้นคว้า รวบรวมเอกสารเหตุการณ์สำคัญของชาติ
- (๗) ให้บริการการศึกษา การค้นคว้า หรือการวิจัยเอกสารจดหมายเหตุ
- (๘) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ จัดให้มีสื่อสิ่งพิมพ์ นิทรรศการ และกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและ

อนุรักษ์เอกสารจดหมายเหตุ

(๙) ดำเนินการอื่นตามที่อธิบดีมอบหมาย”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

นายประกอบ จิริกิติ ขอแปรญัตติแก้ความในมาตรา ๑๓ เป็นดังนี้
“มาตรา ๑๓ หอจดหมายเหตุแห่งชาติมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) เก็บรักษาและอนุรักษ์เอกสารจดหมายเหตุ
- (๒) ติดตาม รวบรวม หรือรับมอบเอกสารจดหมายเหตุจากหน่วยงานของรัฐ
- (๓) จัดหา ชื่อ หรือรับบริจาคเอกสารที่มีคุณค่าเป็นเอกสารจดหมายเหตุจากเอกชน
- (๔) จัดหมวดหมู่และจัดทำเครื่องมือช่วยค้นเอกสารจดหมายเหตุ
- (๕) จัดบันทึกเหตุการณ์เกี่ยวกับพระราชพิธี รัฐพิธี และศาสนพิธี
- (๖) จัดบันทึกเหตุการณ์สำคัญของชาติ
- (๗) ให้บริการการศึกษา การค้นคว้า หรือการวิจัยเอกสารจดหมายเหตุ
- (๘) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ จัดให้มีสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ นิทรรศการ และ

กิจกรรมเพื่อส่งเสริมและอนุรักษ์เอกสารจดหมายเหตุ

(๙) ดำเนินการอื่นตามที่อธิบดีมอบหมาย”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๑๔

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๕	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๖	มีการแก้ไข
นายอภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์ ขอแปรญัตติตัดความในมาตรา ๑๖ ออกทั้งมาตรา	
คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว	ผู้แปรญัตติพอใจ
หมวด ๓ การคุ้มครองเอกสารจดหมายเหตุ	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๗	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๘	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๙	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๐	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๒	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๓	ไม่มีการแก้ไข
หมวด ๔ กองทุนส่งเสริมงานจดหมายเหตุ	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๔	มีการแก้ไข
มาตรา ๒๕	มีการแก้ไข

นายอภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์ ขอแปรญัตติแก้ความในมาตรา ๒๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๕ ให้มีคณะกรรมการกองทุนส่งเสริมงานจดหมายเหตุคณะหนึ่ง ประกอบด้วย อธิบดีกรมศิลปากร เป็นประธานกรรมการ รองอธิบดีกรมศิลปากรที่อธิบดีมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ๕๕ ผู้แทนสำนักงบประมาณ และผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ เป็นกรรมการและเลขานุการ ๕๕ ที่ราชการในสังกัดกรมศิลปากรไม่เพียงพอสนับสนุนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ให้กรรมการตามวรรคหนึ่งคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้หรือประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการ หรือด้านการเงิน อีกไม่เกินสามคนร่วมเป็นกรรมการ”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว	ผู้แปรญัตติพอใจ
มาตรา ๒๖	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๗	ไม่มีการแก้ไข

(๖)

มาตรา ๒๘	ไม่มีการแก้ไข
หมวด ๕ บทกำหนดโทษ	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๙	ไม่มีการแก้ไข
มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ คือ	
นายอภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์ ขอแปรญัตติตัดความในมาตรา ๒๙ ออกทั้งมาตรา	
คณะกรรมการไม่เห็นด้วย	ผู้แปรญัตติขอสงวน
มาตรา ๓๐	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓๒	ไม่มีการแก้ไข

๖. ข้อเสนอของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เริ่มตั้งแต่ชื่อร่างพระราชบัญญัติ คำปรารภ และพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างแล้ว เห็นว่าควรเสนอเป็นข้อสังเกตไว้ท้ายร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณา ดังนี้

๖.๑ คณะกรรมการเห็นสมควรให้แก้ไขเพิ่มเติมในส่วนของเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติเพื่อปรับถ้อยคำให้มีความชัดเจนและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ดังนี้

“เหตุผล

โดยที่เอกสารจดหมายเหตุเป็นข้อมูลที่แสดงและอธิบายถึงข้อเท็จจริง รวมทั้งความเป็นมาที่เกิดขึ้นในอดีต การเก็บรักษาและอนุรักษ์เอกสารดังกล่าวโดยเฉพาะการเก็บข้อมูลทางประวัติศาสตร์ในหลายมุมมองไว้ให้ครบถ้วนและมีสภาพสมบูรณ์หรือให้เกิดความชำรุดเสียหายน้อยที่สุดเพื่อเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของชาติ เพื่อให้อนุชนรุ่นหลังได้ใช้ประวัติศาสตร์เป็นบทเรียนในการเรียนรู้เพื่อสร้างสังคมไทยที่ดีในกรอบของระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงมีความสำคัญ สมควรกำหนดให้มีระบบการเก็บรักษา อนุรักษ์ และการคุ้มครองเอกสารจดหมายเหตุ ตลอดจนให้มีหอจดหมายเหตุแห่งชาติที่ถือเป็นสถานที่เก็บรักษา อนุรักษ์ และให้บริการแก่ประชาชนในการศึกษา การค้นคว้า หรือการวิจัยเอกสารจดหมายเหตุ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

๖.๒ หอจดหมายเหตุแห่งชาติควรประสานงานกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อจัดตั้งหอจดหมายเหตุประจำจังหวัด ทั้งนี้ เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในแต่ละจังหวัดสามารถให้การสนับสนุนและเข้าถึงเอกสารจดหมายเหตุซึ่งเป็นแหล่งความรู้ทางประวัติศาสตร์ของท้องถิ่นและของชาติได้โดยสะดวกและรวดเร็ว

๖.๓ การประเมินเอกสารเพื่อจัดเก็บเป็นเอกสารจดหมายเหตุควรครอบคลุมทั้งด้าน
รูปลักษณ์และเนื้อหา และให้ความสำคัญต่อแหล่งข้อมูลที่หลากหลายและเป็นกลาง เพื่อให้เป็นแหล่งข้อมูล
สำคัญในการศึกษาวิจัยและตีความเรื่องต่าง ๆ ในอนาคตได้อย่างรอบด้านและสมบูรณ์ที่สุด

๖.๔ ควรสร้างแรงจูงใจให้ภาคเอกชนให้ความร่วมมือกับหอจดหมายเหตุแห่งชาติในการ
ตรวจสอบและการประเมินคุณค่าของเอกสารส่วนบุคคล ตลอดจนการจัดทำสำเนาและบันทึกรายละเอียด
ของเอกสารที่ได้รับการประเมินว่ามีคุณค่าเป็นเอกสารจดหมายเหตุ โดยการวางหลักเกณฑ์หรือระเบียบ
เพื่อกำหนดค่าตอบแทนให้แก่เจ้าของกรรมสิทธิ์หรือผู้ครอบครองเอกสารอย่างเหมาะสม

๖.๕ รัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณจำนวน ๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อเป็นทุนประเดิม
ในการสนับสนุนกองทุนส่งเสริมงานจดหมายเหตุ ทั้งนี้ คณะกรรมการบริหารกองทุนควรบริหารจัดการกองทุน
โดยคำนึงถึงความมั่นคงและความยั่งยืนของกองทุนเป็นสำคัญ

๗. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมและข้อสังเกตของ
คณะกรรมการการวิสามัญมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นายสุรพล ทิพย์เสนา)

เลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติจดหมายเหตุแห่งชาติ
พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยจดหมายเหตุแห่งชาติ

เหตุผล

โดยที่เอกสารจดหมายเหตุเป็นข้อมูลที่แสดงและอธิบายถึงข้อเท็จจริง รวมทั้งความเป็นมาที่เกิดขึ้นในอดีต การเก็บรักษาและอนุรักษ์เอกสารดังกล่าวไว้ให้มีสภาพสมบูรณ์หรือเกิดความชำรุดเสียหายน้อยที่สุดเพื่อเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของชาติ จึงมีความสำคัญ สมควรกำหนดให้มีระบบการเก็บรักษา อนุรักษ์ และการคุ้มครองเอกสารจดหมายเหตุ ตลอดจนให้มีหอจดหมายเหตุแห่งชาติเพื่อเป็นสถานที่เก็บรักษา อนุรักษ์ และให้บริการแก่ประชาชน ในการศึกษา การค้นคว้า หรือการวิจัยเอกสารจดหมายเหตุ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
จัดหมายเหตุแห่งชาติ
พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....
.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยจัดหมายเหตุแห่งชาติ

.....
.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดหมายเหตุแห่งชาติ พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“เอกสาร” หมายความว่า กระดาษหรือวัตถุที่ทำให้ปรากฏความหมาย ในรูปแบบ
อักษร สัญลักษณ์ ภาพ หรือเสียง และให้หมายความรวมถึงการบันทึกบนสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือ
สื่ออื่นใดด้วย

“เอกสารจัดหมายเหตุ” หมายความว่า เอกสารที่สิ้นกระแสการใช้งานและได้รับ
การประเมินคุณค่าควรแก่การเก็บรักษาและอนุรักษ์ไว้เพื่อเป็นมรดกทางวัฒนธรรมด้านประวัติศาสตร์
ของชาติ และเพื่อประโยชน์ในการศึกษา การค้นคว้า หรือการวิจัย ซึ่งกรมศิลปากรได้จัดทำทะเบียน
ไว้เป็นเอกสารจัดหมายเหตุ

“เอกสารราชการ” หมายความว่า เอกสารที่หน่วยงานของรัฐหรือผู้ปฏิบัติงาน
ในหน่วยงานของรัฐจัดทำขึ้นหรือได้รับมาในการกระทำตามหน้าที่

“เอกสารส่วนบุคคล” หมายความว่า เอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ส่วนบุคคล

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หน่วยงานสังกัดรัฐสภา
ศาล องค์กรตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนส่งเสริมงานจัดหมายเหตุ

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมศิลปากร

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้มีให้ใช้บังคับแก่เอกสารที่เป็นโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุ ตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

เอกสารจดหมายเหตุ

มาตรา ๖ เพื่อประโยชน์ในการเก็บรักษาเอกสารจดหมายเหตุ ให้กรมศิลปากร มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ประเมินคุณค่าเอกสารและจัดทำทะเบียนเอกสารจดหมายเหตุ
- (๒) ให้คำแนะนำแก่หน่วยงานของรัฐในการจัดทำรายการหรือตารางการเก็บรักษา

เอกสารราชการ

(๓) จัดทำคู่มือทางวิชาการและการบริหารงานด้านเอกสารจดหมายเหตุเพื่อ สนับสนุนการเก็บรักษาเอกสารที่มีคุณค่า

- (๔) พัฒนาระบบการให้บริการเอกสารจดหมายเหตุ

มาตรา ๗ เพื่อประโยชน์ในการเก็บรักษาเอกสารจดหมายเหตุ ให้หน่วยงานของรัฐ เก็บรักษาเอกสารราชการในการปฏิบัติงานหรือที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐที่มีลักษณะ อย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ เพื่อส่งมอบให้แก่กรมศิลปากรต่อไป

- (๑) มีคุณค่าตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐนั้น
- (๒) มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์
- (๓) มีคุณค่าเพื่อการศึกษา การค้นคว้า หรือการวิจัย

การเก็บรักษาเอกสารราชการตามวรรคหนึ่ง ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำรายการหรือ ตารางการเก็บรักษาเอกสารราชการซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย ประเภทและหมวดหมู่ของเอกสาร ระยะเวลาการเก็บรักษาเอกสาร วิธีการเก็บรักษาเอกสาร และการส่งมอบรายการหรือตารางการเก็บ รักษาเอกสารราชการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๘ ในระหว่างการเก็บรักษาเอกสารราชการตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ใน มาตรา ๗ ให้หน่วยงานของรัฐดูแลรักษาเอกสารไว้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์และสามารถตรวจสอบ อ้างอิงได้

ในระหว่างการเก็บรักษาเอกสารราชการตามวรรคหนึ่ง หน่วยงานของรัฐอาจทำ ความตกลงกับกรมศิลปากรเพื่อส่งมอบเอกสารราชการนั้นแก่กรมศิลปากรก่อนครบกำหนดระยะเวลาก็ได้

เมื่อหน่วยงานของรัฐเก็บรักษาเอกสารราชการครบกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๗ แล้ว ให้ส่งมอบเอกสารราชการแก่กรมศิลปากร เว้นแต่ได้ส่งมอบให้แก่หน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ ในการนี้ ให้หน่วยงานของรัฐแจ้งให้กรมศิลปากรทราบด้วย

มาตรา ๙ เมื่อกรมศิลปากรได้รับมอบเอกสารราชการจากหน่วยงานของรัฐ และได้มีการประเมินแล้วว่าเอกสารนั้นมีคุณค่าตามมาตรา ๗ ให้จัดทำทะเบียนไว้เป็นเอกสารจดหมายเหตุ เพื่อเก็บรักษาและอนุรักษ์ที่หอจดหมายเหตุแห่งชาติ

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐมีความจำเป็นต้องเก็บรักษาเอกสารราชการที่มีการจัดทำทะเบียนเป็นเอกสารจดหมายเหตุ ให้ทำความตกลงกับกรมศิลปากรเพื่อเก็บรักษาและอนุรักษ์ที่หน่วยงานของรัฐตลอดไปหรือตามระยะเวลาที่ตกลงกัน

เอกสารราชการตามวรรคหนึ่งที่ไม่มีคุณค่าเป็นเอกสารจดหมายเหตุ ให้กรมศิลปากรดำเนินการทำลายต่อไป

มาตรา ๑๐ เมื่อปรากฏแก่กรมศิลปากรว่าเอกสารส่วนบุคคลซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์หรืออยู่ในความครอบครองของบุคคล อาจมีคุณค่าเป็นเอกสารจดหมายเหตุ ให้กรมศิลปากรขอตรวจสอบและประเมินคุณค่าของเอกสารนั้น

เอกสารตามวรรคหนึ่งที่มีคุณค่าเป็นเอกสารจดหมายเหตุ อธิบดีอาจทำความตกลงกับเจ้าของหรือผู้ครอบครองเพื่อนำมาเก็บรักษาและอนุรักษ์ไว้ที่หอจดหมายเหตุแห่งชาติก็ได้

มาตรา ๑๑ เมื่อกรมศิลปากรได้รับมอบเอกสารส่วนบุคคลจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองแล้ว ให้กรมศิลปากรจัดทำทะเบียนไว้เป็นเอกสารจดหมายเหตุ เพื่อเก็บรักษาและอนุรักษ์ที่หอจดหมายเหตุแห่งชาติ

ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่ส่งมอบเอกสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๑๐ เพื่อนำมาเก็บรักษาและอนุรักษ์ไว้ที่หอจดหมายเหตุแห่งชาติ ให้กรมศิลปากรขั้ดขอทำสำเนาและบันทึกรายละเอียดของเอกสารส่วนบุคคลไว้เป็นหลักฐาน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนด

หมวด ๒

หอจดหมายเหตุแห่งชาติ

มาตรา ๑๒ ให้หอจดหมายเหตุแห่งชาติเป็นที่เก็บรักษา อนุรักษ์ และให้บริการ การศึกษา การค้นคว้า หรือการวิจัยเอกสารจดหมายเหตุ

หอจดหมายเหตุแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้เป็นส่วนราชการสังกัดกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม

มาตรา ๑๓ หอจดหมายเหตุแห่งชาติมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) เก็บรักษาและอนุรักษ์เอกสารจดหมายเหตุ
- (๒) ติดตาม รวบรวม หรือรับมอบเอกสารจดหมายเหตุจากหน่วยงานของรัฐ
- (๓) จัดหา ซื้อ หรือรับบริจาคเอกสารที่มีคุณค่าเป็นเอกสารจดหมายเหตุจากเอกชน
- (๔) จัดหมวดหมู่และจัดทำเครื่องมือช่วยค้นเอกสารจดหมายเหตุ
- (๕) จัดบันทึกเหตุการณ์เกี่ยวกับพระราชพิธี รัฐพิธี และศาสนพิธี
- (๖) สัปดาห์ที่รวบรวมเอกสารเหตุการณ์สำคัญของชาติ
- (๖/๑) จัดทำบันทึกประวัติศาสตร์บอกเล่า
- (๗) ให้บริการการศึกษา การค้นคว้า หรือการวิจัยเอกสารจดหมายเหตุ
- (๘) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ จัดให้มีสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ นิทรรศการ

และกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและอนุรักษ์เอกสารจดหมายเหตุ

(๘/๑) สนับสนุนด้านวิชาการแก่หอจดหมายเหตุของหน่วยงานของรัฐ

หอจดหมายเหตุท้องถิ่น และหอจดหมายเหตุเอกชน

(๙) ดำเนินการอื่นตามที่อธิบดีมอบหมาย

มาตรา ๑๔ เมื่อเก็บรักษาเอกสารจดหมายเหตุไว้ที่หอจดหมายเหตุแห่งชาติแล้ว ผู้ใดจะนำออกจากหอจดหมายเหตุแห่งชาติมิได้ เว้นแต่การนำออกแสดง ณ ที่ใด ๆ เป็นการชั่วคราว เพื่อซ่อมแซม หรือด้วยเหตุจำเป็นอื่นใด ทั้งนี้ ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๑๕ ให้หอจดหมายเหตุแห่งชาติจัดเอกสารจดหมายเหตุไว้เพื่อให้บริการแก่ประชาชนในการศึกษา การค้นคว้า การวิจัย หรือการทำสำเนา ทั้งนี้ การเปิดเผยข้อมูลที่ปรากฏในเอกสารจดหมายเหตุ ให้อยู่ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ การให้บริการการศึกษา การค้นคว้า การวิจัย หรือการทำสำเนาเอกสารจดหมายเหตุ และการเรียกเก็บค่าบริการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๑๖ ~~ข้อที่สามสิบห้าของบทบัญญัติว่าด้วยการจัดเอกสารจดหมายเหตุตามมาตรา ๑๕~~
ผู้ใดจะนำไปการผลิตหรือทำซ้ำเอกสารจดหมายเหตุไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน เพื่อประโยชน์ในทางประวัติศาสตร์ มิได้ เว้นแต่ที่ได้รับขออนุญาตอย่างเป็นทางการเป็นหนังสือจากอธิบดี ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

หมวด ๓

การคุ้มครองเอกสารจดหมายเหตุ

มาตรา ๑๗ ห้ามมิให้ผู้ใดแก้ไขหรือดัดแปลงเอกสารจดหมายเหตุ

มาตรา ๑๘ ห้ามมิให้ผู้ใดซ่อมแซมเอกสารจดหมายเหตุ เว้นแต่จะเป็นการซ่อมแซม โดยกรมศิลปากรหรือโดยได้รับอนุญาตจากอธิบดี

มาตรา ๑๙ ห้ามมิให้ผู้ใดเอาไป ทำลาย ทำให้เสียหาย หรือทำให้เสื่อมค่าซึ่งเอกสาร
จดหมายเหตุ

มาตรา ๒๐ ห้ามมิให้ผู้ใดส่งหรือนำเอกสารจดหมายเหตุออกนอกราชอาณาจักร
เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดีโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

มาตรา ๒๑ ห้ามมิให้ผู้ใดซื้อ ขาย แลกเปลี่ยน จำหน่าย หรือรับไว้ด้วยประการใด
ซึ่งเอกสารจดหมายเหตุ

มาตรา ๒๒ ห้ามมิให้ผู้ใดทำปลอมเอกสารขึ้นทั้งฉบับหรือแต่ส่วนหนึ่งส่วนใด
เพื่อให้ผู้อื่นหลงเชื่อว่าเป็นเอกสารจดหมายเหตุที่แท้จริง

มาตรา ๒๓ สำเนาของเอกสารจดหมายเหตุที่เก็บรักษาและอนุรักษ์ไว้
ณ หอจดหมายเหตุแห่งชาติ เมื่อมีการรับรองความถูกต้องโดยอธิบดี ให้ใช้รับฟังเป็นพยานเอกสาร
ในศาลแทนต้นฉบับได้

หมวด ๔

กองทุนส่งเสริมงานจดหมายเหตุ

มาตรา ๒๔ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งเรียกว่า “กองทุนส่งเสริมงานจดหมายเหตุ”
ในกรมศิลปากร เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายสำหรับกิจการด้านเอกสารจดหมายเหตุ
ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

- (๑) ค่าบริการที่จัดเก็บตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปี
- (๓) เงินอุดหนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรอื่นทั้งในประเทศและ
ต่างประเทศ และเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้
- (๔) ดอกผลของเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน
- (๕) รายได้อื่นหรือผลประโยชน์ที่เกิดจากการบริหารกองทุน

มาตรา ๒๕ ให้มีคณะกรรมการกองทุนส่งเสริมงานจดหมายเหตุคณะหนึ่ง
ประกอบด้วย อธิบดีกรมศิลปากร เป็นประธานกรรมการ รองอธิบดีกรมศิลปากรที่อธิบดีมอบหมาย
เป็นรองประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ๕๕๕ผู้แทนสำนักงานประมาณ นายกษมาคม
องค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการ และให้ผู้อำนวยการสำนักหอจดหมายเหตุ
แห่งชาติ เป็นกรรมการและเลขานุการ และข้าราชการในสังกัดกรมศิลปากรไม่เกินสองคน
เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ให้กรรมการตามวรรคหนึ่งคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้หรือประสบการณ์
ด้านการบริหารจัดการ ด้านประวัติศาสตร์ หรือด้านจดหมายเหตุ อีกไม่เกินห้าคนร่วมเป็นกรรมการ

วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตลอดจนการประชุมของคณะกรรมการบริหารกองทุนให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๖ คณะกรรมการกองทุนส่งเสริมงานจดหมายเหตุมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารจัดการกองทุน

(๒) ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการดำเนินการของหอจดหมายเหตุแห่งชาติ

(๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินกองทุน

และการจัดหาผลประโยชน์ของเงินกองทุน โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

(๔) วางระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้เงินหรือทรัพย์สิน

แก่หอจดหมายเหตุแห่งชาติ

(๕) รายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุนต่อรัฐมนตรี

มาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการกองทุนส่งเสริมงานจดหมายเหตุวางและถือไว้ซึ่งระบบการบัญชีที่เหมาะสมแก่กิจการแยกตามประเภทงานส่วนที่สำคัญ มีสมุดบัญชีรายการรับและจ่ายเงิน สินทรัพย์และหนี้สินที่แสดงกิจการที่เป็นอยู่ตามความจริงและตามที่ควร ตามประเภทงานพร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการนั้น ๆ และให้มีการตรวจสอบบัญชีภายในเป็นประจำ

มาตรา ๒๘ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุนในรอบปีแล้วทำรายงานผลการสอบบัญชีเสนอต่อรัฐมนตรี

หมวด ๕

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๓๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๗ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหกหมื่นบาท

มาตรา ๓๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

.....

.....